

Raadsnota

Raadsvergadering 13 december 2021

Onderwerp: Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Doel:

Het vaststellen van gemeentelijk planologisch erfgoed beleid en de implementatie daarvan in een facetbestemmingsplan. Door het beschermen van het Valkenburgs cultureel erfgoed, waaronder gebouwen, bouwwerken, wegkruisen & kapellen, landschapsstructuren, landschapselementen, oude boskernen enz., in het bestemmingsplan kan er bij ruimtelijke planvorming (bouwen en aanleggen) in een vroeg stadium van de aanvraag om omgevingsvergunning rekening gehouden worden met de cultuurhistorische waarden die voorkomen in het planobject en het plangebied.

Samenvatting:

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) verplicht de gemeente om cultureel erfgoed op te nemen in de bestemmingsplannen. Gezien de recente ontwikkelingen is er ook vooruitgekeken naar de implementatie in het omgevingsplan.

Om het cultureel erfgoed van Valkenburg aan de Geul in kaart brengen is er in samenwerking met o.a. de lokale heemkundekringen een inventarisatie uitgevoerd. De geïnventariseerde gegevens zijn verwerkt in een digitale kaart waaraan een database met de geïnventariseerde gegevens werd gekoppeld. De geïnventariseerde objecten zijn vervolgens door twee professionele bureaus voorzien van een waardering. Deze bureaus hebben daarnaast aanbevelingen gedaan voor het aanwijzen van attentiegebieden waar clusteringen van cultuurhistorisch waardevolle elementen voorkomen.

Voor de vorm van erfgoedbeleid is gekeken naar de systematiek die onder andere door de gemeente Maastricht gehanteerd wordt en als goede uitwerking aanbevolen wordt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Het erfgoed wordt hierin (juridisch) beschermd via het bestemmingsplan in plaats van, zoals dat traditioneel gebeurde, een aparte gemeentelijke monumentenlijst bij de monumentenverordening. Bij gebouwen, bouwwerken, elementen en gebieden met een bijzondere, cultuurhistorisch waardevolle identiteit komt boven op de primaire bestemming (bijvoorbeeld woondoeleinden, bedrijfsdoeleinden of groen) een aanvullende bestemming die aangeeft dat er sprake is van cultuurhistorische waarden. Deze dubbelbestemming wordt op de bestemmingsplankaart aangeduid als 'Waarde Cultureel Erfgoed'. Doordat in de erfgoedverordening de begripsbepaling 'monument' wordt uitgebreid, wordt het beschermd cultureel erfgoed in het bestemmingsplan uitgesloten van vergunningsvrije ingrepen.

De toets van plannen aan cultuurhistorische waarden vindt daardoor nu plaats via de omgevingsvergunningen voor bouwen en/of aanleggen (waaronder sloop). Daarvoor kan de gemeente de aanvrager vragen om een rapport van een cultuurhistorisch onderzoek te overleggen opgesteld door een onafhankelijke terzake deskundige. In bijlage 7.2 van de beleidsnota zijn concept bestemmingsplanregels opgenomen waarin het bovenstaande nader is uitgewerkt.

De implementatie van het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid loopt parallel aan de ontwikkelingen van de Omgevingswet en de geconsolideerde bestemmingsplannen die vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 juli 2022) automatisch omgezet worden naar een omgevingsplan. Dat betekent dat het erfgoedbeleid al in werking treedt en niet moet wachten op de vaststelling van het Omgevingsplan. Na vaststelling van de beleidsnota kan het proces voor het opstellen van een facetbestemmingsplan voor het cultureel erfgoed gestart worden. Besluitvorming door de raad t.b.v. vaststelling van dit bestemmingsplan is voorzien halverwege 2022. De kosten voor het opstellen van het facetbestemmingsplan a € 6.500,- en bijbehorende planschaderisico analyse a € 2.500,- kunnen gedekt worden met de middelen uit de post Omgevingswet. Zo kan het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid gemeente dekkend ingevoerd worden.

Advies van het raadsvoorstel:

Op basis van het bovenstaande adviseren wij uw raad om:

1. De beleidsnota: Verleden met toekomst, Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart en planologisch erfgoedbeleid voor Valkenburg aan de Geul vast te stellen;
2. De procedure te starten om dit planologisch erfgoedbeleid in de bestemmingsplannen te implementeren middels een facetbestemmingsplan en dit voor vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen;
3. Binnen de procedure beschreven onder 2. een inspraakprocedure te starten en daaraan voorafgaand de eigenaren van de objecten en gebieden waaraan de dubbelbestemming 'Waarde Cultureel Erfgoed' gekoppeld wordt schriftelijk hierover te informeren.
4. Gelijktijdig met 2. een erfgoedverordening op te stellen t.b.v. de aanwijzing van gemeentelijke monumenten en deze eveneens voor vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen;
5. De omgangsrichtlijnen (beleidsnota par: 7.1) en de URL's van stichting ERM van toepassing verklaren op het planologisch erfgoedbeleid;
6. Bij de beoordeling van aanvragen om omgevingsvergunning voor het wijzigen van monumenten, bouwen of aanlegvergunningen de door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed opgestelde richtlijnen voor verduurzaming bij monumenten te hanteren;
7. Gelijktijdig met 2. een subsidieregeling voor onderhoud en restauratie van onroerend gemeentelijk cultureel erfgoed op te stellen en deze eveneens voor vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen incl. een evaluatie t.b.v. continuering met bijbehorend dekkingsvoorstel.
8. Voor het laten opstellen van een facetbestemmingsplan door een extern bureau een bedrag van € 6.500,- en bijbehorende planschaderisico analyse a € 3.240,- te putten uit de post Omgevingsplan.
9. De inventarisatie en waardenstelling van het cultureel erfgoed mee te nemen bij het opstellen van een nieuwe toeristische visie en/of het maken van toeristisch beleid;

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Op verzoek van de gemeenteraad is het culturele erfgoed van Valkenburg aan de Geul in kaart gebracht. De aanleiding daarvoor was het nieuwe beleid voor de nationale monumentenzorg: Modernisering Monumentenzorg (MoMo). MoMo wil meer aandacht voor cultuurhistorie bij ruimtelijke ontwikkelingen en zette een aantal aanpassingen in de wetgeving in gang waaronder die van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In het Bro is bepaald dat in bestemmingsplannen rekening gehouden moet worden met het aanwezige cultuurhistorische waarden. Onder de Omgevingswet, krijgt dit straks ook een plek in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Maar wat verstaan wij in dit kader eigenlijk onder cultureel erfgoed ofwel cultuurhistorische waarden? Cultuurhistorie omvat in deze context een deel van het zogenaamde onroerende materiële erfgoed dat bestaat uit zowel het archeologisch, historisch (steden)bouwkundig als het historisch geografisch erfgoed. Buiten dit kader vallen de collecties van archieven en musea die we ook tot het materiële erfgoed rekenen.

Om het culturele erfgoed van Valkenburg aan de Geul in kaart brengen is er in samenwerking met de lokale heemkundekringen een inventarisatie uitgevoerd. De geïnventariseerde gegevens zijn verwerkt in een digitale kaart waaraan een database met de geïnventariseerde gegevens werd toegevoegd. De geïnventariseerde objecten zijn vervolgens door twee professionele bureaus voorzien van een waardering (zie par: 5.2.5 van de beleidsnota). Op basis van de totaalscore en de beschrijving zijn de gebouwen en bouwwerken in vier categorieën verdeeld. Categorie 1 is toegekend aan de gebouwen en bouwwerken met de hoogste waarden en categorie 4 aan de gebouwen en bouwwerken met de laagste waarden. De categorieën 1 en 2 komen vanwege hun waarden in aanmerking voor bescherming. Bij de categorieën 3 en 4 zijn de waarden te gering of zelfs afwezig. Bij de overige categorieën (landschapselementen, begraafplaatsen en klein religieus erfgoed) is de methode van selectie en deselectie toegepast (waardevol/niet waardevol). De waardevolle objecten komen in aanmerking voor bescherming. De bureaus hebben daarnaast aanbevelingen gedaan voor het aanwijzen van beschermenswaardige gebieden (attentiegebieden) waar hoge dichtheid van cultuurhistorisch waardevolle elementen voorkomt.

In de beleidsnota: Verleden met Toekomst, Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart en planologisch erfgoedbeleid voor Valkenburg aan de Geul is het proces van de inventarisatie, beschrijving en waardering van het in Valkenburg aan de Geul aanwezige historisch (steden)bouwkundig en historisch geografisch erfgoed is uitgewerkt in hoofdstuk 5. Het voorstel voor beleid is uitgewerkt in hoofdstuk 6. De Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart is hieraan als bijlage 7.3 toegevoegd. 7.4 bevat de catalogus van het in Valkenburg aan de Geul geïnventariseerde, beschreven en gewaardeerde historisch (steden)bouwkundig en historisch geografisch erfgoed.

3. Relatie met bestaand beleid

De relatie met de bestemmingsplannen op basis van het Bro is hierboven al aan de orde gekomen evenals de relatie met het toekomstige omgevingsplan op basis van het Bkl. Gebouwen die aangeduid worden met de 'Waarde Cultureel Erfgoed' hebben binnen het gemeentelijke ruimtelijke beleid van de Structuurvisie, de gemeentelijke beleidsregel vakantiewoningen en appartementen en de beleidsregel ruim baan voor goede woningbouwplannen meer mogelijkheden voor wijzigingen.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Visie

Valkenburg aan de Geul volgt met haar visie voor erfgoed de Europese, landelijke en Provinciale lijn. De uit de nota Belvédère afkomstige credo: 'behoud door ontwikkeling' vat die visies voor ons erfgoed kernachtig samen. Behoud door ontwikkeling zoekt het midden tussen een ontwikkeling zonder behoud (alles weg) en museaal behoud (alles blijft). Het nadeel van de eerste optie is dat cultureel erfgoed totaal verloren gaat. Het nadeel van de tweede optie is dat het cultureel erfgoed volledig buiten de economie en de maatschappij wordt geplaatst. Beide uitersten zijn onwenselijk. Bij behoud door ontwikkeling blijft dus niet altijd alles honderd procent intact. Behoud bereik je door verantwoorde en respectvolle ontwikkeling waarbij cultuurhistorie als één van de uitgangspunten wordt meegewogen in de besluitvorming. Maatwerk dus. Dat past ook helemaal in de lijn van de werkwijze die de wetgever met de nieuwe Omgevingswet en het credo 'Nee tenzij wordt Ja mits' voor ogen heeft.

Strategie

Met de landelijke trend om steeds meer bevoegdheden te decentraliseren wordt de gemeente steeds meer zelf verantwoordelijk voor het erfgoedbeleid. De cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart duiden daarbij de elementen en locaties waar cultuurhistorische waarden aanwezig zijn. Als er bij planontwikkeling in een vroegtijdig stadium nader onderzocht wordt welke waardevolle erfgoedcomponenten er in het object of plangebied aanwezig zijn en welke waarde ze hebben kan dit als onderlegger voor de planontwikkeling gebruikt worden. Ontwikkelaars en plannenmakers zijn in de regel niet ongenegen aandacht te besteden aan cultuurhistorie, maar wel op zodanige wijze dat bestaande werkprocessen niet worden gefrustreerd en de risico's in tijd en geld in een vroeg stadium inzichtelijk zijn. Ook is het wenselijk andere belanghebbenden (bijv. omwonenden, maatschappelijke organisaties) bij plannen te betrekken omwille van kwaliteit en draagvlak.

Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid (VPE)

Voor de vorm van erfgoedbeleid is gekeken naar de systematiek die onder andere door de gemeente Maastricht gehanteerd wordt en als goede uitwerking aanbevolen wordt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Het erfgoed wordt hierin (juridisch) beschermd via het bestemmingsplan in plaats van, zoals dat traditioneel gebeurde, een aparte gemeentelijke monumentenlijst bij de monumentenverordening. Bij gebouwen, bouwwerken, elementen en gebieden met een bijzondere, cultuurhistorisch waardevolle identiteit komt boven op de primaire bestemming (bijvoorbeeld woondoeleinden, bedrijfsdoeleinden of groen) een aanvullende bestemming die aangeeft dat er sprake is van cultuurhistorische waarde. Deze zogenaamde dubbelbestemming wordt op de bestemmingsplankaart aangeduid als 'Waarde Cultureel Erfgoed'.

De toets van plannen aan cultuurhistorische waarden vindt nu plaats via de omgevingsvergunningen voor bouwen en/of aanleggen (waaronder sloop). Naast de bestaande toetsing vindt, na de invoering van het VPE, nu ook de afweging op grond van cultuurhistorie plaats. Daarvoor kan de gemeente de

aanvrager vragen om een rapport van een cultuurhistorisch onderzoek te overleggen. Net als bij het archeologiebeleid wordt er in eerste instantie een rapport van een inventariserend onderzoek gevraagd. Op basis daarvan kan de gemeente bepalen of er een diepgaander onderzoek nodig is of juist niet. Voor de uitvoering van het onderzoek en het onderzoeksrapport worden de daarvoor beschikbare richtlijnen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed gehanteerd. Tevens wordt er advies gevraagd aan de gemeentelijke Monumenten/Erfgoedcommissie en na de inwerkingtreding van de Omgevingswet de gemeentelijke adviescommissie (voor de fysieke leefomgeving). Bij de beoordeling hanteren de gemeente en de commissie de algemene richtlijnen zoals opgenomen in hoofdstuk 7.1 van deze beleidsnota.

De implementatie van het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid loopt parallel aan de ontwikkelingen van de Omgevingswet en de geconsolideerde bestemmingsplannen die vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 juli 2022) automatisch omgezet worden naar een omgevingsplan. Dat betekent dat het erfgoedbeleid al in werking treedt en niet moet wachten op de vaststelling van het Omgevingsplan.

De voordelen van het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid ten opzichte van het traditioneel aanwijzen via de gemeentelijke monumentenverordening:

- er is geen extra (monumenten)vergunning nodig;
- integrale benadering van beschermen van onroerend cultureel erfgoed;
- geen langdurige aanwijzingsprocedure maar integratie in de vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan;
- bescherming op verschillende niveaus: object/elementen en ruimtelijke structuren;
- ontwikkelingsgerichte benadering, cultuurhistorie binnen de belangenafweging;
- sluit aan bij de Omgevingswet.
- vroegtijdige afstemming met initiatiefnemers;
- ruimte voor nader beleid;
- systematiek wordt ondersteunt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
- gebouwen met de 'Waarde Cultureel Erfgoed' hebben binnen het gemeentelijke ruimtelijke beleid meer mogelijkheden voor wijzigingen.
- objecten en gebieden met de 'Waarde Cultureel Erfgoed' kunnen in aanmerking komen voor subsidie voor onderhoud en restauratie door de Provincie, financiering door het Rijk of fondsen zoals het Prins Bernhard cultuurfonds.

De aandachtspunten van het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid:

- historische interieurs zijn niet meegenomen in de inventarisatie;
- bestemmingsplannen hebben een veeleisende wijzigingsprocedure;
- initiatiefnemers zullen meer legeskosten moeten gaan betalen omdat vergunningsvrije werkzaamheden in bepaalde gevallen vergunningplichtig worden;
- voorgaand aan de bestemmingsplan procedure zal een planschaderisicoanalyse uitgevoerd moeten worden;
- uit praktijkervaring zal de hanteerbaarheid van de VPE-systematiek moet blijken.

Erfgoedverordening

Via de erfgoedverordening wordt een deel van de cultuurhistorische waarden aangewezen als gemeentelijke monumenten. Om het Valkenburgs erfgoed juridisch te verankeren moet bij de vaststelling van het facetbestemmingsplan ook een hierop aangepaste erfgoedverordening vastgesteld worden door een toevoeging van de begripsomschrijving van monument. Hierdoor wordt de koppeling gelegd tussen de Woningwet en de Wet Ruimtelijke Ordening.

Restauratierichtlijnen

Parallel aan de welstandscriteria, zijn voor het instandhouden van het cultureel erfgoed omgangsrichtlijnen opgesteld die eigenaren vooraf zoveel mogelijk inzicht en advies geven voor onderhoud en restauratie van monumenten. Dit voorkomt dat monumentale waarden per abuis verloren gaan en zorgt ervoor dat zo min mogelijk schade wordt veroorzaakt aan monumenten. Daarnaast heeft het een positief effect op de snelheid en efficiëntie van de ambtelijke planbeoordeling en de advisering door de Stadsbouwmeester en Monumentencommissie. De richtlijnen zijn verwoord in hoofdstuk 7.1 van deze beleidsnota.

De stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM) heeft landelijke richtlijnen opgesteld voor de praktische uitvoering van restauraties. Deze richtlijnen worden, naast de in de voorgaande paragraaf genoemde richtlijnen, van toepassing verklaard voor het VPE. Voor de specifieke Limburgse en Valkenburgse situatie kunnen, indien een onafhankelijk deskundigen advies daartoe aanleiding geeft, aanvullende of afwijkende richtlijnen gehanteerd worden indien dit het behoud van de monumentale waarden ten goede komt.

Toezicht en begeleiding

Op de uitvoering van de bouw- en aanlegvergunningen wordt door de toezichthouders van de afdeling VTH gecontroleerd. Doordat er bewust voor is gekozen om aan te sluiten op reeds bestaande vergunningstelsels nemen de toezichthouders tijdens hun reguliere controles vanzelf de erfgoedcomponent mee zoals die is vastgelegd in de vergunning. Dat heeft als belangrijk voordeel dat de impact op de ambtelijke organisatie zoveel mogelijk wordt beperkt.

Personele consequenties

De implementatie van nieuwe regelgeving brengt hoe dan ook nieuw werk met zich mee en vraagt om specifieke kennis.

- Doordat een aantal ingrepen niet meer vergunningvrij uitgevoerd kunnen worden zal het aantal aanvragen om omgevingsvergunning voor bouwen iets toenemen. Die extra aanvragen moeten door het team Vergunningen behandeld worden, door de beleidsmedewerker cultureel erfgoed beoordeeld worden en door het team VTH gecontroleerd worden. Dit aantal wordt ingeschat op ca. 10-20 per jaar. Dat is relatief beperkt. Met de ontwikkelingen op het gebied van verplichte toetsing aan het bouwbesluit door gecertificeerde marktpartijen in plaats van de gemeente (Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen) zijn deze extra aanvragen binnen de bestaande ambtelijke capaciteit goed in te passen. Bij de beleidsmedewerker cultureel erfgoed (team Openbare Ruimte) komt er ruimte vrij nu de tijdsbesteding aan de projecten voor brandveiligheid, vleermuizen, organisatie kerstmarkt en het meetsysteem in mergelgroeven afneemt.
- Er zullen in principe meer vergunningaanvragen voorgelegd worden aan de 2-koppige gemeentelijke Monumentencommissie die eerder aan de stadsbouwmeester werden voorgelegd. Vanaf 1 januari 2022 worden beide adviesorganen geïntegreerd in één adviescommissie voor de fysieke leefomgeving waardoor er straks geen sprake is meer van 'extra' advies en daarmee ook niet van extra kosten.

5. Subsidies

Doordat aan objecten en gebieden in het bestemmingsplan de waarde Cultureel Erfgoed wordt toegekend en deze via de erfgoedverordening aangewezen worden als gemeentelijke monumenten kan hiervoor subsidie bij de Provincie voor onderhoud en restauratie aangevraagd worden. Ook de gemeente Valkenburg aan de Geul heeft in totaal een bedrag van afgerond € 115.000,- beschikbaar voor onderhoud en restauratie van cultureel erfgoed.

Financiële ondersteuning is essentieel om behoud van het cultureel erfgoed bij eigenaren en initiatiefnemers daarbij te stimuleren. Bij het aanwijzen van gemeentelijk cultureel erfgoed is het ontwikkelen van een eigen gemeentelijke financiële regeling van belang. Die regeling moet aansluiten bij de provinciale regelingen, maar ook bij de lokale behoefte. Een gemeentelijke bijdrage kan net het laatste zetje zijn om de restauratie- of onderhoudsbegroting sluitend te maken en daarmee het behoud van een monument of ander cultureel erfgoed mogelijk maken.

Aanbevolen wordt dan ook om een gemeentelijke subsidieregeling voor onderhoud- en restauratie van onroerend cultureel erfgoed van Valkenburg aan de Geul op te stellen en deze regeling gelijktijdig facetbestemmingsplan ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraad. En daaraan ook een evaluatie t.b.v. continuering met bijbehorend dekkingsvoorstel toevoegen.

6. Samenwerking

In 2015 is er een enquête naar verschillende cultuurhistorische organisaties in en om Valkenburg verstuurd. Waarin zij werden bevraagd over hun visie op erfgoed in Valkenburg. Deze enquête is ingevuld door het Cuypergenootschap, Museum Valkenburg, Werkgroep Niks aan de Hand, Archeologische Werkgroep Valkenburg, In Onsen Landen van Valckenborgh, het Martin Stevens Fonds en Stichting Vestingstad Valkenburg. Naar aanleiding van de ingevulde enquêtes is met iedere

organisatie een gesprek gevoerd over hun antwoorden en hun toekomstvisie voor Valkenburg op gebied van erfgoed (eind 2016/begin 2017).

Via een algemene oproep in de huis-aan-huisbladen en TV Valkenburg is er begin 2017 zijn tevens alle inwoners van Valkenburg gevraagd om informatie aan te leveren. Hier zijn geen reacties op binnengekomen.

Daarnaast is er contact gezocht met de lokale heemkunde verenigingen. Dit heeft geleid tot een intensieve samenwerking met de Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach, Heemkundevereniging Schin op Geul en Historisch Genootschap Sibbe-IJzeren waarvan enkele leden mee hebben gewerkt aan de inventarisatie van de gebouwen, bouwwerken, (weg)kruisen en kapellen en landschapselementen. Zij hebben daaraan een aanzienlijke bijdrage geleverd.

7. Aanbestedingen

---

n.v.t.

8. Duurzaamheid

Voor de duurzaamheidsopgave bij monumentale gebouwen, bouwwerken en cultuurlandschappen wordt geadviseerd de richtlijnen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed te hanteren.

9. Financiën

Voor het implementeren van het erfgoedbeleid in een facetbestemmingsplan moet een extern deskundig bureau ingeschakeld worden. De kosten bedragen € 6.500,-. Daarnaast moet er een planschaderisicoanalyse opgesteld worden. De kosten daarvan bedragen € 3.240,-. Deze middelen en kunnen geput worden uit de post Omgevingswet.

10. Communicatie

Bij de implementatie van het gemeentelijk planologisch erfgoedbeleid in het facetbestemmingsplan wordt inspraak als bedoeld in de gemeentelijke inspraakverordening en de Algemene wet bestuursrecht toegepast. De lokale historici en heemkundeverenigingen, zijn bij de inventarisatie van het cultureel erfgoed betrokken en hebben daar zelfs een aanzienlijke inhoudelijke bijdragen aan geleverd. Daarmee is ook in het voortraject al voorzien in inbreng van ingezetenen bij de totstandkoming van dit beleidsvoorstel.

11. Afwegingen en Advies

Op basis van het bovenstaande adviseren wij uw raad om:

1. De beleidsnota: Verleden met toekomst, Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart en planologisch erfgoedbeleid voor Valkenburg aan de Geul vast te stellen;
2. De procedure te starten om dit planologisch erfgoedbeleid in de bestemmingsplannen te implementeren middels een facetbestemmingsplan en dit voor vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen;
3. Binnen de procedure beschreven onder 2. een inspraakprocedure te starten en daaraan voorafgaand de eigenaren van de objecten en gebieden waaraan de dubbelbestemming 'Waarde Cultureel Erfgoed' gekoppeld wordt schriftelijk hierover te informeren.
4. Gelijktijdig met 2. een erfgoedverordening op te stellen t.b.v. de aanwijzing van gemeentelijke monumenten en deze eveneens voor vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen;
5. De omgangsrichtlijnen (beleidsnota par: 7.1) en de URL's van stichting ERM van toepassing verklaren op het planologisch erfgoedbeleid;
6. Bij de beoordeling van aanvragen om omgevingsvergunning voor het wijzigen van monumenten, bouwen of aanlegvergunningen de door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed opgestelde richtlijnen voor verduurzaming bij monumenten te hanteren;
7. Gelijktijdig met 2. een subsidieregeling voor onderhoud en restauratie van onroerend gemeentelijk cultureel erfgoed op te stellen en deze eveneens voor vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen incl. een evaluatie t.b.v. continuering met bijbehorend dekkingsvoorstel.
8. Voor het laten opstellen van een facetbestemmingsplan door een extern bureau een bedrag van € 6.500,- en bijbehorende planschaderisico analyse a € 3.240,- te putten uit de post Omgevingsplan.
9. De inventarisatie en waardenstelling van het cultureel erfgoed mee te nemen bij het opstellen van een nieuwe toeristische visie en/of het maken van toeristisch beleid;

12. Bijlagen

- Beleidsnota: Verleden met toekomst, Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart en planologisch erfgoedbeleid voor Valkenburg aan de Geul.
- Planning.

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 12 oktober 2021;

Gehoord de raadsadviescommissie Economie Financiën Toerisme en Recreatie de dato 23 november 2021.

B e s l u i t :

- De beleidsnota: Verleden met toekomst, Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart en planologisch erfgoedbeleid voor Valkenburg aan de Geul vast te stellen.
- De procedure te starten om dit planologisch erfgoedbeleid in de bestemmingsplannen te implementeren middels een facetbestemmingsplan en dit voor vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen.
- Binnen de procedure beschreven onder 2. een inspraakprocedure te starten en daaraan voorafgaand de eigenaren van de objecten en gebieden waaraan de dubbelbestemming 'Waarde Cultureel Erfgoed' gekoppeld wordt schriftelijk hierover te informeren.
- Gelijktijdig met 2. een erfgoedverordening op te stellen t.b.v. de aanwijzing van gemeentelijke monumenten en deze eveneens voor vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen;
- De omgangsrichtlijnen (beleidsnota par: 7.1) en de URL's van stichting ERM van toepassing verklaren op het planologisch erfgoedbeleid;
- Bij de beoordeling van aanvragen om omgevingsvergunning voor het wijzigen van monumenten, bouwen of aanlegvergunningen de door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed opgestelde richtlijnen voor verduurzaming bij monumenten te hanteren;
- Gelijktijdig met 2. een subsidieregeling voor onderhoud en restauratie van onroerend gemeentelijk cultureel erfgoed op te stellen en deze eveneens voor vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen incl. een evaluatie t.b.v. continuering met bijbehorend dekkingsvoorstel.
- Voor het laten opstellen van een facetbestemmingsplan door een extern bureau een bedrag van
- € 6.500,00 en bijbehorende planschaderisico analyse a € 3.240,00 te putten uit de post Omgevingsplan.
- De inventarisatie en waardenstelling van het cultureel erfgoed mee te nemen bij het opstellen van een nieuwe toeristische visie en/of het maken van toeristisch beleid.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 13 december 2021.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter